

DZIEJE NAJNOWSZE

PL ISSN 0419-8824

INDEKS 355682

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA
W PUŁTUSKU

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

<http://rcin.org>

1 – 1997

INFORMACJA DLA AUTORÓW „DZIEJÓW NAJNOWSZYCH”

Redakcja zwraca się do wszystkich Autorów o stosowanie następujących rygorów, dotyczących formy tekstów nadsyłanych do druku w naszym piśmie.

1. Wszystkie teksty należy składać w dwu egzemplarzach, przepisanych według obowiązujących norm wydawniczych: na stronie 30 wierszy po około 60 znaków, z marginesem z lewej strony, szerokości 4–5 cm. Poprawki i uzupełnienia w tekście powinny ograniczone do minimum i nie mogą przekraczać trzech na jednej stronie; nie stosujemy żadnych podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu i artykułu recenzyjnego (tj. obszerniejszej, polemicznej recenzji) powinien wyglądać następująco: z lewej strony u góry imię i nazwisko Autora, poniżej tytuł na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy należy pisać pismem tekstowym, nie zaś samymi wielkimi literami.

3. W recenzji ponad tekstem należy umieścić kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule należy podać imię i nazwisko redaktora; następnie — w przypadku pracy wielotomowej — liczbę tomów lub części (np. t. 1–2) cyframi arabskimi i dalej: miejsce i rok wydania, liczbę stron, na ostatnim miejscu nazwę wydawcy. Imię i nazwisko Autora recenzji — na końcu tekstu z prawej strony.

4. Teksty do działu „Życie Naukowe” zawierają tytuł (na osi); podpis Autora jak w recenzji.

5. Wspomnienia pośmiertne: w tytule imię i nazwisko osoby, której tekst dotyczy, pod nim w nawiasach dokładne daty życia; podpis Autora jak w recenzji.

6. Przypisy następują w maszynopisie po tekście zasadniczym, od nowej strony. Numery przypisów należy umieszczać we frakcji górnej, bez nawiasów lub kropek, w wierszu z wcięciem akapitowym. Odnośniki do przypisów w tekście są umieszczane przed kropką kończącą zdanie (z wyjątkiem, gdy kończy je skrót: w. — wiek lub r. — rok) albo przed przecinkiem wewnątrz zdania (z wyjątkiem, gdy muszą być umieszczone między słowami, których nie oddziela przecinek).

7. W tekstach zasadniczych stosujemy ogólnie przyjęte skróty (np., itp., m.in., rkps, mps, t., z., etc.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek), inne zaś w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską, wówczas gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (16 V 1935 r.; 16 maja; w maju 1935 r.).

8. W przypisach stosujemy skróty jak w punkcie 7., dopuszczalne są także inne skróty, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, jednak z wyjaśnieniem ich znaczenia przy pierwszym przypadku zastosowania. Tytuły czasopism i serii wydawniczych piszemy w cudzysłowie; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku — w: (bez nawiasów prostokątnych). Tomy, roczniki, zeszyty, numery i części periodyków i innych publikacji podajemy cyframi arabskimi.

9. Wszystkie nadesłane do redakcji teksty, odbiegające swoją zewnętrzną formą od powyższych zasad, będą zwracane Autorom do właściwego przygotowania i ponownego przepisania.

10. Redakcja prosi o dołączanie do artykułów streszczeń o objętości jednej strony maszynopisu.

11. Redakcja zwraca się z prośbą o nadsyłanie tekstów na dyskietkach w formacie PC lub MAC.

**POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII**

WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA W PUŁTUSKU

DZIEJE NAJNOWSZE

**Rocznik XXIX
1997
1**

WARSZAWA 1997

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Stanisław Ciesielski, Krzysztof Dunin-Łasowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Koryn, Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Piotr Łossowski, Wojciech Materski, Krzysztof Michałek, Jan Molenda, Stanisław Nicieja, Tomasz Schramm, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Rafał Stobiecki, Wiesław Śladkowski, Michał Śliwa, Roman Wapiński, Tomasz Wituch, Wojciech Wrzesiński, Jan Zamojski, Zygmunt Zieliński, Elżbieta Znamierowska-Rakk, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZE REDAKCJI

Małgorzata Gmurczyk-Wrońska
Tadeusz Wolsza

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 831-02-61

Opracowanie redakcyjne

Wydawnictwo DiG

02-486 Warszawa, Al. Jerozolimskie 202

tel. 863-70-04; tel./fax 863-82-97

E-mail dig@ikp.atm.com.pl; <http://www.atm.com.pl/~dig>

Nakład 750 egz.

Druk Biutex Sp. z o.o., Warszawa

Spis treści

ARTYKUŁY

Janusz Tazbir, <i>Rosjanie i Polacy — słowiańskie krzywe zwierciadło</i>	3
Swietłana Falkowicz, <i>Polska i Polacy w wyobrażeniach Rosjan. Refleksje ogólne</i>	7
Inessa Jaźborowska, <i>Rosyjska myśl polityczna o Polsce i Polakach</i>	17
Andrzej Nowak, <i>Rosja w polskiej myśli politycznej w XX w.</i>	33
Margarita N. Czernych, <i>Kwestia polska w interpretacji dwóch nurtów rosyjskiej myśli socjalistycznej w XX w.</i>	49
Wiktor Choriew, <i>Temat Polski i jego interpretacja w rosyjskiej literaturze XX w.</i>	67
Aleksander W. Lipatow, <i>Obraz Polski i Polaków w radzieckiej sztuce filmowej. Twórczość sterowana i stereotypy ideologiczne</i>	89
Aleksander Achmatowicz, <i>Rosja i Rosjanie — rosyjskie motywy w filmach PRL</i>	101

PRZEGLĄD BADAŃ

Jan Walkusz, <i>Z historiografii Polonii i losów Polaków za granicą wschodnią Instytutu Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego</i>	123
Stefan Creuzberger, <i>Nowsze inwentarze zasobów rosyjskich archiwów</i>	131

MATERIAŁY

Stanisław Salmonowicz, <i>Sprawa Kurcyusza. Przyczynek do dziejów Komendy Głównej ZWZ-AK</i>	141
Jacek Tebinka, <i>Brytyjskie memoranda z 1944 r. w sprawie zmian linii Curzona</i>	149

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

<i>Wschodnie losy Polaków</i> , t. 1–6 — Wojciech Materski	167
A. i Z. Judyccy, <i>Les Polonais en France. Dictionnaire biographique</i> — Małgorzata Gmurczyk-Wrońska	173
<i>Migracje i społeczeństwo. Zbiór studiów</i> — Małgorzata Gmurczyk-Wrońska	175
<i>Polskie mity polityczne XIX i XX wieku. Kontynuacja</i> — Piotr Madajczyk	177
<i>Leksykon historii powszechnej 1900–1945</i> — Jarosław Wiśniewski	180
D. Wołkogonow, <i>Lenin. Politiczeskij portriet w dwuch knigach</i> — Rafał Stobiecki	181
K. Kawalec, <i>Roman Dmowski</i> — Tadeusz Wolsza	184
B. Grott, <i>Zygmunt Balicki ideolog Narodowej Demokracji</i> — Piotr Szydłowski	189
G. Zalewska, <i>Ludność żydowska w Warszawie w okresie międzywojennym</i> — Anna Landau-Czajka	190
J. i M. Czerwiński, M. Babnis, A. Jankowski, J. K. Sawicki. Pod red. J. K. Sawickiego, <i>Kadry morskie Rzeczypospolitej, t. 2, Polska Marynarka Wojenna. Część I: Korpus oficerów 1918–1947</i> — Bogusław Gałka	193
M. Leszczyński, <i>Akcja Katolicka w archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego</i> — Mirosław Ponczek	195
Harvey Klehr, John Edward Haynes, Fridrikh Igorevich Frisov, <i>The Secret World of American Communism</i> — Włodzimierz Batóg	198
W. Schulze, <i>Historia społeczna, historia codzienności, mikrohistoria</i> — Janusz Żarnowski	202

ŻYCIE NAUKOWE

Konferencja polsko–ukraińska— Igor Hałagida.	207
Sprawozdanie z konferencji naukowej „Migracje 1945–1995” — Małgorzata Nalewajko	208
Polski Październik '56 po czterdziestu latach — Dariusz Jarosz.	212
Bydgoski Październik 1956 (Bydgoszcz, 6 XI 1996) — Jacek Knopek.	215
Polska–Niemcy–Rosja. Interesy bezpieczeństwa w Europie — Dariusz Matelski	216

IN MEMORIAM

Renzo De Felice (8 IV 1929 – 25 V 1996) — Mieczysław Żochowski	223
--	-----

Warunki prenumeraty

Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są co kwartał. Cena prenumeraty krajowej wynosi:
na II kw. 1997 r. — 12 zł,
III kw. 1997 r. — 12 zł,
IV kw. 1997 r. — 12 zł.

Cena prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę jest o 100% wyższa od krajowej.

Wpłaty na prenumeratę krajową przyjmują: jednostki kolportażowe „RUCH” SA właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Dostawa egzemplarza następuje w uzgodniony sposób.

Wpłaty od osób lub instytucji zamieszkałych lub mieszczących się w miejscowości, w których nie ma jednostek kolportażowych „RUCH” należy wносить do „RUCH” SA O. K. D. P. 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PBK SA XIII O/W-wa 11101053-16551-2700-1-67. „RUCH” SA zapewnia dostawę pod wskazany adres pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty.

Wpłaty na prenumeratę zagraniczną przyjmuje: „RUCH” SA O. K. D. P., 00-958 Warszawa, konto PBK SA XIII O/W-wa 11101053-16551-2700-1-67. Dostawa odbywa się pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty, z wyjątkiem zlecenia dostawy pocztą lotniczą, której koszt w pełni pokrywa zleceniodawca.

Terminy przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną:

- do 5 XII — na I kw. roku następnego
- do 5 III — na II kw. roku bieżącego
- do 5 VI — na III kw. roku bieżącego
- do 5 IX — na IV kw. roku bieżącego

Bieżące numery można również kupić lub zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) we **Wzorcowni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN**, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa oraz u wydawcy, wpłacając równowartość ceny 1 egzemplarza na konto:

ARBOR Sp. j.

00-407 Warszawa, ul. Okrąg 6A/41
PKO BP 10201143-67175-270-1-111

Po dokonaniu wpłaty egzemplarze zostaną wysłane pod wskazany przez zamawiającego adres.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the Foreign Trade Enterprise.

ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7, Poland

Our bankers:

BANK HANDŁOWY SA 201061-710-13100

